

nomine celi cuncta coelestia, nomine autem terræ cuncta inferiora intelligenda sunt. (Rom. XI, 36): *Ex ipso, et per ipsum et in ipso sunt omnia*; quibus verbis designatur triplex Dei habitudo ad creaturas, nempe efficientis, exemplaris et finalis causæ. Nam "omnia sunt ex ipso, sc. Deo, sicut ex prima operatrice potentia, omnia autem sunt per ipsum in quantum omnia facit per suam sapientiam, omnia sunt in ipso sicut in bonitate conservante¹." Cum autem hæc tria, potentia, sapientia, bonitas, optime appropriantur Patri, Filio et Spiritui Sancto, intelligere possumus ex ipso, sc. in Patre, per ipsum, sc. per Filium, in ipso, sc. in Spiritu Sancto.

Prob. 2^a ex Patribus, inter quos sufficiat unum aut alterum audisse. *S. Irenæus* (l. 2 adv. hær. c. 30, n. 9) ait: "Ipse a semetipso fecit libere, et ex sua potestate, et disposuit et perfecit omnia, et est substantia omnium voluntas ejus." *S. Basilus* (de Sp. S. c. 16, n. 38) idem habet, docens "primam omnium rerum causam esse Patrem, qui per Filium omnia producit, et per Spiritum S. perficit."

Prob. 3^a ratione.

Quod invenitur in aliquo per participationem, seu secundum limitationem vel contractionem quandam, necesse est in ipso produci ab eo cui essentialiter, seu sine ulla contractione, convenit, v. g. ferrum fit ignitum ab igne. Atqui Deus est ipsum esse per se subsistens, quod certe non potest esse nisi unum, quemadmodum, si albedo subsisteret, una duntaxat esset; cuncta autem alia a Deo, cum non sint suum esse, illud participant secundum varios entitatis gradus. Ergo unus est fons communis omnium entium, sc. Deus.²

Confirmatur 1° hæc conclusio ex verbo *Platonis*, qui dixit necessarium esse ante omnem multitudinem ponere unitatem. Multa enim et diversa, in quantum talia sunt, non possunt aliquid commune participare, cum diversæ causæ diversos producant effectus, sed illud recipiant oportet a superiori communique principio, qualis est Deus respectu omnium rerum.³ Hinc in natura videmus ramos ab uno

1—Cf. *Commentaria* D. Thomæ in Ep. S. Pauli.

2—Cf. *De Pot.*, Q. III, a. 5.

3—Ibid.